

WYROK

<i>Sygn. akt</i>	W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ	III AUa 705/13
<i>Dnia 29 października 2013 r.</i>		

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Mirosław Szwagierczak
	Sędziowie:	SSA Alicja Podczaska SSA Roman Skrzypek (spr.)
	Protokolant	st.sekr.sądowy M. Piekielek

po rozpoznaniu w dniu **29 października 2013 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **M. S.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o rentę w związku ze służbą wojskową

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

od wyroku **Sądu Okręgowego w Rzeszowie**

z dnia **16 maja 2013 r.** sygn. akt **IV U 1935/12**

I o d d a l a apelację,

II z a s ą d z a od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału

w R. na rzecz wnioskodawcy M. S. kwotę 120 zł

(sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa advokackiego w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt III AUa 705/13

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 29 października 2013r.

Decyzją z dnia 22 października 2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawcy M. S. przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową, dochodzonego wnioskiem z dnia 22 sierpnia 2012r. w trybie przepisów ustawy z dnia 29 maja 1974r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (jednolity tekst Dz. U. z 2010 r., Nr 101, poz. 648 ze zm.) oraz ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.).

Powołując w podstawie prawnej decyzji art. 107 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy stwierdził, że wnioskodawca nie spełnia zasadniczej przesłanki nabycia prawa do dochodzonego świadczenia jako, że w świetle orzeczenia Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 18 października 2012r. jest zdolny do wykonywania pracy, w związku z powyższym od 1 października 2012r. renta mu nie przysługuje.

Wnioskodawca M. S. odwołał się od decyzji ZUS do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie.

W odwołaniu pełnomocnik wnioskodawcy wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie prawa do dochodzonego świadczenia rentowego zarzucił, że wskutek wypadku na poligonie, podczas odbywania zasadniczej służby wojskowej doznał obrażeń w postaci głuchoty ucha prawego z lewostronnym osłabieniem słuchu typu odbiorczego oraz szumy uszne obustronne. Powyższe zmiany mają charakter nieodwracalny. Jednocześnie pełnomocnik złożył wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu laryngologii.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniósł o oddalenie żądania wnioskodawcy z tego samego względu, jaki powołany został w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Zakład wskazał, że wnioskodawca pobierał rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową, a prawo to było przyznane na okres do 30 września 2012r., jednakże komisja lekarska ZUS dokonując oceny stanu zdrowia wnioskodawcy w dniu 18 października 2012r. uznała, że wnioskodawca jest zdolny do pracy.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie, po rozpoznaniu odwołania wnioskodawcy, wyrokiem z dnia 16 maja 2013r. (sygn. akt IV U 1935/12) zmienił zaskarżoną decyzję ZUS Oddziału w R. z dnia 22 października 2012r. w ten sposób, że nakazał organowi rentowemu dalszą wypłatę renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową na okres od dnia 1 października 2012r. na okres trzech lat.

Na podstawie zgromadzone w sprawie materiału dowodowego Sąd Okręgowy ustalił, że M. S. z wykształcenia jest mechanikiem samochodowym, wnioskodawca nie pracował zawodowo. W dniu 22 sierpnia 2012r. złożył wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Wnioskodawca posiadał prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową przyznane okresowo od 1 kwietnia 2002 r. do 30 września 2012 r.

Odwołujący odbywał zasadniczą służbę wojskową w okresie od 5 czerwca 2001 r. do 13 marca 2002 r. Ze służby został zwolniony na skutek trwałej niezdolności do służby wojskowej w czasie pokoju i wojny, która była skutkiem wypadku przy strzelaniu na poligonie.

Orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z dnia 20 września 2012 r. nie został uznany za niezdolnego do pracy. Na skutek wniesionego sprzeciwu, komisja lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 18 października 2012 r. ponownie stwierdziła, że wnioskodawca nie jest niezdolny do pracy.

W celu ustalenia stanu zdrowia wnioskodawcy, a w szczególności czy jest on całkowicie lub częściowo niezdolny do pracy, zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji, a także kiedy powstała niezdolność, czy ma charakter trwały czy

okresowy oraz czy zdolność do pracy pozostaje w związku ze służbą wojskową – Sąd dopuścił i przeprowadził dowód z opinii biegłych sądowych z zakresu neurologii i otolaryngologii.

Biegły z zakresu otolaryngologii w wydanej opinii stwierdził występowanie u wnioskodawcy całkowitej głuchoty ucha prawego i lewostronny głęboki niedosłuch typu czuciowo-nerwowego z komponentą przewodzeniową, szumy uszne oraz bóle i zawroty głowy. Końcowo wskazał, że wnioskodawca jest nadal częściowo niezdolny do pracy na okres 3 lat, a niezdolność do pracy ma związek ze służbą wojskową.

W uzasadnieniu opinii biegły podkreślił, że obustronny niedosłuch powoduje zaburzenia słyszenia, zaburzenia rozumienia mowy oraz zaburzenia słyszenia kierunkowego. Szum w uszach sam w sobie nie powoduje utraty zdolności do pracy zawodowej, jednak towarzysząc upośledzeniu słuchu pogłębia zaburzenia rozumienia mowy. Upośledzenie słuchu stwierdzone u wnioskodawcy biegły określił jako „społeczną niewydolność słuchu”, „praktyczną głuchotę”. Schorzenia te naruszają sprawność organizmu w znacznym stopniu uniemożliwiając rozumienie mowy drugiego człowieka. Protezowanie słuchu nie poprawi w znaczący sposób słyszenia i rozumienia mowy.

Z kolei biegły z zakresu neurologii rozpoznał u badanego bóle i zawroty głowy w wywiadzie. Biegły powiązał je z uszkodzeniem słuchu. W aktualnym badaniu neurologicznym nie stwierdził jednak u badanego najmniejszych objawów uszkodzenia ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego, ani deficytów neurologicznych i uznał, że z punktu widzenia neurologicznego, wnioskodawca jest zdolny do pracy.

Zarzuty do opinii biegłego otolaryngologa złożył organ rentowy, który wskazał, że opinia biegłego sądowego jest sprzeczna z przeprowadzoną przed organem rentowym opinią biegłego z zakresu otolaryngologii, a zatem nie może stanowić podstawy rozstrzygnięcia przez Sąd bez wyjaśnienia sprzeczności. Dalej naprowadzał, że zgodnie z opinią biegłego W. D. może być niezdolny

w zw. ze schorzeniami słuchu do pracy w warunkach ciągłej ekspozycji na uraz akustyczny, do pracy na wysokościach, w narażeniu na hałas, przy maszynach w ruchu, przy sygnałach ostrzegawczych. W ocenie organu rentowego może jednak wykonywać pracę jako pracownik umysłowy. Wniósł o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu medycyny pracy.

Jak podkreślił Sąd I instancji – opierając się w tym względzie w zupełności na wyżej wskazanych opiniach biegłych (uznając tym samym opinie te za w pełni miarodajne przy podkreśleniu fachowości biegłych jak i zupełności ich opinii z jednoczesnym odrzuceniem stawianych im zarzutów ZUS, jako merytorycznie nieuzasadnionych) - u wnioskodawcy występuje nadal obustronny niedosłuch, który powoduje zaburzenia słyszenia, zaburzenia rozumienia mowy oraz zaburzenia słyszenia kierunkowego. W szczególności przy rozstrzygnięciu niniejszej sprawy Sąd oparł się na opinii biegłego z zakresu otolaryngologii.

Sąd I instancji nie podzielił zarzutów Przewodniczącego Komisji Lekarskich ZUS. Powyższe zarzuty stanowią nieuzasadnioną polemikę z prawidłowymi ustaleniami biegłego sądowego. Sąd Okręgowy dokonując oceny wskazanej opinii nie stwierdził istnienia uchybień podnoszonych przez organ rentowy. Z tej też przyczyny nie można uznać za uzasadniony wniosek organu rentowego o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu medycyny pracy. Kwestia niezdolności wnioskodawcy do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji została jednoznacznie przesądzona przez tego biegłego.

W świetle powyższych ustaleń Sąd Okręgowy w Rzeszowie uznał żądanie odwołania za uzasadnione, a zaskarżoną decyzję ZUS za naruszającą prawo, podzielając w ocenie prawnej sprawy stanowisko odwołującego o spełnieniu przez niego po dniu 30 września 2012r. wszystkich koniecznych przesłanek nabycia prawa do dochodzonego świadczenia przewidzianych w art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 29 maja 1974r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r., Nr 101, poz. 648 ze zm.).

W podstawie prawnej wyroku oprócz wyżej wskazanego przepisu prawa materialnego powołany także został art. 477¹⁴ § 2 kpc.

Wyrok Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie z dnia 16 maja 2013r. zaskarżony został przez pozwanego Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R..

W apelacji pozwany organ rentowy zarzucając naruszenie prawa materialnego tj. art. 35 ust. 1 i art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r., Nr 101, poz. 648 ze zm.) w zw. z art. 107 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) oraz naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania wnioskodawcy.

W uzasadnieniu wniesionego środka odwoławczego skarżący w szczególności podnosił, że wyrok Sądu I instancji oparty został na niepełnej i sprzecznej z obowiązującym orzecznictwem opinii biegłego z zakresu otolaryngologii – przy podkreśleniu, że opinia nie zawiera wyczerpującego uzasadnienia dla przyjęcia, że schorzenia wnioskodawcy powodują naruszenie sprawności organizmu w stopniu powodującym nadal częściową niezdolność do pracy. Biegły nie zajął stanowiska i nie ustosunkował się do odmiennego stanowiska innych orzekających gremiów lekarskich (opinii specjalisty konsultanta ZUS). Wobec błędnej i sprzecznej opinii biegłego otolaryngologa z ustaleniami komisji lekarskiej Zakład wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego medycyny pracy celem ustalenia czy aktualne naruszenie sprawności organizmu wnioskodawcy spowodowane obecnym stopniem zaawansowania schorzenia narządu słuchu powoduje częściową długotrwałą niezdolność do pracy zgodnej z kwalifikacjami.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, rozpoznając apelację pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego jest nieuzasadniona i jako taka na uwzględnienie nie zasługuje, bowiem wbrew podnoszonym w niej zarzutom i przytoczonym na ich uzasadnienie twierdzeniom wyrok Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 16 maja 2013r., sygn. akt IV U 1935/12 jest trafny i zgodny z prawem.

W szczególności wyrok ten nie został wydany z zarzucanym mu naruszeniem art. 30 i 35 ustawy z dnia 29 maja 1974r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin, jako że subsumcja ustalonego stanu faktycznego pod wyżej powołany przepis nie może budzić jakichkolwiek wątpliwości. Tak więc – w świetle uzasadnienia apelacji - właściwym jedynie się staje ocena prawidłowości przyjętych przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych w aspekcie przesłanek z art. 233 § 1 kpc wyznaczającego granicę swobodnej oceny dowodów. W tym jednak zakresie w żaden sposób nie można się zgodzić ze skarżącym jakoby ustalenia faktyczne Sądu I instancji związane z oceną stanu zdrowia odwołującego M. S. były ustaleniami wadliwymi.

Odpowiadając na zarzuty skarżącego należy podkreślić, że zasadnicze w sprawie ustalenie o utrzymującej się u wnioskodawcy po dniu 30 września 2012r. częściowej okresowej niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową oparte zostało na kwestionowanej w apelacji co do swej miarodajności opinii biegłego z zakresu otolaryngologii, który ustalił, że wnioskodawca spełnił warunki z art. 12 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Należy całkowicie zgodzić się z Sądem I instancji, że taka ocena, wbrew twierdzeniom organu rentowego (Przewodniczącego Komisji Lekarskich ZUS), nie jest w swej istocie sprzeczna z ustaleniami biegłego W. D., gdy weźmie się pod uwagę przeciwwskazania do pracy. Otóż jak wskazał to (...) wnioskodawca może być niezdolny w zw. ze schorzeniami słuchu do pracy w warunkach ciągłej ekspozycji na uraz akustyczny, do pracy na wysokościach,

w narażeniu na hałas, przy maszynach w ruchu, przy sygnałach ostrzegawczych. Organ rentowy pomimo stwierdzonych przeciwwskazań do pracy w sposób nieprawidłowy odniósł je do kwalifikacji wnioskodawcy. Wnioskodawca posiada wykształcenie techniczne – jako mechanik samochodowy i są to jego kwalifikacje zawodowe. Praca mechanika jest w szczególności sposobem narażona na hałas i świadczona w ciągłej ekspozycji na uraz akustyczny. Jest to praca w zamkniętym pomieszczeniu, często przy użyciu różnego rodzaju urządzeń, mogąca się odbywać przy wysokich obrotach silnika, czy wreszcie praca w kanale remontowym, która m.in. z uwagi na narażenie na znaczny

hałas została zaliczona do pracy w szczególnych warunkach. Powyższe jednoznacznie, bez potrzeby zasięgnięcia dodatkowo opinii biegłego z zakresu medycyny pracy, wskazuje, że wnioskodawca utracił w znacznym stopniu zdolność do wykonywania pracy w charakterze mechanika samochodowego.

Wszystko to razem prowadzić więc musi do stwierdzenia, że Sąd Okręgowy w Rzeszowie ferując zaskarżony wyrok w żaden sposób nie dopuścił się naruszenia art. 233 § 1 kpc mając pełne podstawy do przyjęcia miarodajności pozyskanych dowodów osobowych z opinii biegłych lekarzy sądowych, jako opinii zarówno w pełni fachowych jak i zupełnych, gdy idzie o wskazane uzasadnienia przyjętych przez biegłych konkluzji (bliżej o kryteriach oceny dowodu z opinii biegłego w bogatym orzecznictwie Sądu Najwyższego czego przykładem mogą być orzeczenia: z dnia 19 grudnia 1990 r. I PR 148/90 OSP 1991 nr 11-12, poz. 300, z dnia 14 września 1995 r. II URN 31/95 OSNAP 1996 r., nr 7, poz. 103, czy z dnia 7 listopada 2000r. I CKN 1170/98- OSNC 2001/4/64).

Podzielenie z naprowadzonych wyżej względów zasadniczego ustalenia Sądu I instancji skutkuje zaś pełną aprobatą oceny prawnej sprawy tego Sądu o spełnieniu przez wnioskodawcę wszystkich koniecznych przesłanek nabycia prawa do dochodzonego świadczenia rentowego przewidzianych w art. 30 i 35 ustawy z dnia 29 maja 1974r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (tekst jednolity Dz. U. z 2010r., Nr 101, poz. 648 ze zm.).

Mając zaś powyższe na uwadze - z braku dostatecznych podstaw faktycznych i prawnych – na podstawie art. 385 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

O kosztach postępowania Sąd orzekł stosownie do treści art. 98 § 1 i 3 k.p.c.